

PRZEWODNIK PO PRAWIE KARNYM

Tablice, orzecznictwo, kazusy

Wojciech Filipkowski, Ewa M. Guzik-Makaruk
Katarzyna Laskowska, Elżbieta Zatyka

SERIA AKADEMICKA

3. WYDANIE



Wolters Kluwer

PRZEWODNIK PO PRAWIE KARNYM

Tablice, orzecznictwo, kazusy

Wojciech Filipkowski, Ewa M. Guzik-Makaruk
Katarzyna Laskowska, Elżbieta Zatyka

SERIA AKADEMICKA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

3. WYDANIE

Stan prawny na 23 maja 2016 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Grażyna Polkowska-Nowak

Opracowanie redakcyjne
Michał Dymiński

Łamanie
Andytex

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni


SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-264-8673-9
3. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	9
Część I. SCHEMATY I TABEL	17
Część II. WYBRANE ORZECZNICTWO DO SCHEMATÓW I TABEL ...	265
Część III. KAZUSY	357
Część IV. WYBRANE ORZECZNICTWO DO KAZUSÓW	383

WYKAZ SKRÓTÓW

AKTY PRAWNE

- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.k.s. – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- k.k.w. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.w. – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.)
- p.w.k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 554 z późn. zm.)

INNE

- Biul. PK – Biuletyn Prawa Karnego
- LEX – System Informacji Prawnej OMEGA Lex
- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
- OSNwSK – Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- Prok. i Pr. – Prokuratura i Prawo
- SN – Sąd Najwyższy

WPROWADZENIE

Zarówno dzięki wykorzystaniu wieloletniego doświadczenia w prowadzeniu zajęć akademickich z prawa karnego materialnego, jak i dostrzeżeniu trudności, jakie sprawia studentom usystematyzowanie wiedzy z tego przedmiotu, mamy przyjemność oddać do rąk Czytelników *Przewodnik po prawie karnym* – wydanie trzecie, uwzględniające zmiany w prawie karnym wprowadzone od ostatniej publikacji w 2012 r.

Na kształt *Przewodnika* istotny wpływ miały sugestie studentów zgłaszane podczas ćwiczeń, konsultacji i wykładów, a także wymiana spostrzeżeń – przez prowadzących wykład kursowy i ćwiczenia – podczas zebrań naukowych Zakładu Prawa Karnego i Kryminologii na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów, przyjęto trzyczęściowy układ *Przewodnika*. Część I zawiera schematy i tabele, w których w sposób graficzny zostały przedstawione wszystkie instytucje części ogólnej prawa karnego. Zważywszy na istniejące w doktrynie rozbieżności co do pewnych kwestii, uznano za stosowne ich zasygnalizowanie i uczyniono to w następujący sposób: pod schematem wskazano istotę rozbieżności oraz autorów odmiennych poglądów. Ma to pomóc studentom w usystematyzowaniu wiedzy nabytej podczas wykładu, podczas ćwiczeń oraz pracy własnej przy wykorzystaniu podanej przez autorów *Przewodnika* literatury podstawowej, zawierającej opracowania podręcznikowe, oraz literatury uzupełniającej, pogłębiającej wiedzę, a obejmującej poglądy przedstawicieli doktryny prawa karnego zamieszczone w komentarzach do kodeksu karnego, kodeksu karnego wykonawczego oraz pozakodeksowego prawa karnego i orzecznictwa Sądu Najwyższego, a także w dotychczas wydanych tomach Systemu Prawa Karnego.

W części II zamieszczono orzecznictwo Sądu Najwyższego odnoszące się do obecnie obowiązującego kodeksu karnego. Ograniczenie się do orzecznictwa SN uzasadnione jest faktem, że jest ono niewzruszalne i kształtuje linię orzeczniczą sądów niższego szczebla. Autorzy nie kwestionują wartości i znaczenia orzecznictwa sądów apelacyjnych, ale kierując się tym, iż orzecznictwo to może podlegać weryfikacji w toku kontroli instancyjnej, podjęli decyzję o rezygnacji z przywoływania też orzeczeń tychże sądów. Za przyjęciem takiej formuły stoją potrzeby odbiorców i ograniczone ramy wydawnicze niniejszego *Przewodnika*. Układ przywoływanych

orzeczeń jest następujący: w pierwszej kolejności wskazano sygnaturę akt sądowych, następnie rodzaj rozstrzygnięcia (uchwała, wyrok, postanowienie), datę wydania oraz miejsce publikacji, a następnie zacytowano tezy rozstrzygnięć. Orzeczenia zostały przyporządkowane poszczególnym schematom (np. pod schematem nr 5 znajduje się odesłanie do orzecznictwa poz. 1, 2, 271, 294, w części zatytułowanej „Wybrane orzecznictwo do schematów i tabel”).

Część III zawiera 12 kasusów podstawowych, przedstawionych w formie krótkich opisów stanów faktycznych. Każdy z kasusów zawiera od kilku do kilkunastu podkaszusów stanowiących jego rozwinięcie. Poprzedza je drzewo genealogiczne pewnej fikcyjnej rodziny, której członkowie są bohaterami poszczególnych kasusów. Istotnym jego elementem, na który rozwiązujący kasusy powinni zwrócić szczególną uwagę, jest wiek poszczególnych bohaterów, a także ich koligacje rodzinne. Celem tej części *Przewodnika* jest umożliwienie studentowi sprawdzenia nabytej wiedzy teoretycznej. Warto zwrócić uwagę na to, że nie wszystkie kasusy mają jednoznaczne rozwiązanie, a nawet nie wszystkie przedstawione zachowania wyczerpują znamiona przestępstwa. W celu ułatwienia rozwiązania kasusów podano przykładowe orzecznictwo Sądu Najwyższego w części zatytułowanej „Wybrane orzecznictwo do kasusów”, poprzedzone tabelą stanowiącą swoistą nawigację, służącą ułatwieniu wyboru stosownych orzeczeń.

Zamierzeniem twórców *Przewodnika* było nauczenie studentów argumentacji prawniczej i uzasadniania swego stanowiska przy wykorzystaniu obowiązującego stanu prawnego oraz orzecznictwa sądowego. Mamy nadzieję, iż oddawany w Państwa ręce *Przewodnik* pomoże usystematyzować posiadaną wiedzę, nauka prawa karnego stanie się przyjemnością, a nie tylko obowiązkiem wynikającym z programu studiów.

Pragniemy złożyć wyrazy wdzięczności Panu Profesorowi Jarosławowi Warylewskiemu za cenne i wnikliwe uwagi oraz sugestie zawarte w recenzji do pierwszego wydania, które przyczyniły się do udoskonalenia ostatecznego kształtu podręcznika.

Zasadniczo wydanie trzecie bazuje na poprzednich edycjach podręcznika przygotowanego w następującym składzie autorskim: W. Filipkowski, E.M. Guzik-Makaruk, K. Laskowska, G.B. Szczygieł i E. Zatyka. W przekazywanej do rąk Czytelników publikacji uwzględniono regulacje według stanu prawnego na dzień 23 maja 2016 r. Obecne wydanie zostało przygotowane przez W. Filipkowskiego, E.M. Guzik-Makaruk, K. Laskowską i E. Zatykę.

Autorzy

LITERATURA

Literatura podstawowa

- Bojarski T., *Polskie prawo karne. Zarys części ogólnej*, Warszawa 2008
- Buchała K., *Prawo karne materialne*, Warszawa 1980
- Buchała K., Zoll A., *Polskie prawo karne*, Warszawa 1995
- Cieślak M., *Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia*, Warszawa 1994
- Dietrich M., Namysłowska-Gabrysiak B., *Prawo karne. Część ogólna*, Warszawa 2003
- Gardocki L., *Prawo karne*, Warszawa 2015
- Indecki K., Liszewska A., *Prawo karne materialne. Nauka o przestępstwie, karze i środkach penalnych*, Warszawa 2002
- Lernell L., *Podstawowe zagadnienia penologii*, Warszawa 1977
- Lernell L., *Współczesne zagadnienia polityki kryminalnej. Problemy kryminologiczne i penologiczne*, Warszawa 1978
- Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2011
- Marek A., *Prawo karne w pytaniach i odpowiedziach*, Toruń 2004
- Marek A., *Prawo karne. Zagadnienia teorii i praktyki*, Warszawa 1997
- Prawo karne*, red. A. Grześkowiak, Warszawa 2007
- Prawo karne gospodarcze*, red. O. Górniok, Warszawa 2003
- Prawo karne materialne. Część ogólna*, red. M. Mozgawa, Kraków 2006
- Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*, red. M. Bojarski, Warszawa 2007
- Ratajczak A., *Zarys wykładu prawa karnego*, Warszawa 2002
- Śliwowski J., *Prawo karne*, Warszawa 1975
- Świda W., *Prawo karne*, Warszawa 1989
- Warylewski J., *Prawo karne. Część ogólna*, Warszawa 2009
- Zoll A., Wróbel W., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Kraków 2010

Literatura uzupełniająca

- Barczak-Oplustil A. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, *Komentarz do art. 117–277*, red. A. Zoll, Kraków 2006
- Barczak-Oplustil A. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 3, *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, Kraków 2008
- Barczak-Oplustil A. [i in.], *Materiały do nauki prawa karnego materialnego. Kazusy, testy, zadania argumentacyjne*, Warszawa 2012

- Bieńkowska E., Kunicka-Michalska B., Rejman G. (red.), Wojciechowska J., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, Warszawa 1999
- Bieńkowska E., Walczak-Żochowska A., *Postępowanie w sprawach nieletnich. Komentarz*, Warszawa 2003
- Błaszczyk M. [i in.], *Kodeks karny. Część ogólna*, t. 1, *Komentarz do artykułów 1–31*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2011
- Błaszczyk M. [i in.], *Kodeks karny. Część ogólna*, t. 2, *Komentarz do artykułów 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2011
- Bogdan G. [i in.], *Kodeks karny. Część ogólna*, t. 1, *Komentarz do art. 1–116*, red. A. Zoll, Kraków 2004, Warszawa 2007
- Bogdan G. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, *Komentarz do art. 117–277*, t. 3, *Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, Kraków 1999
- Bojarski J. [i in.], *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Filar, Warszawa 2010
- Bojarski M. [i in.], *Kodeks karny. Komentarz*, red. O. Górniok, Warszawa 2004
- Bojarski M., Radecki W., *Pozakodeksowe prawo karne*, t. 1, *Przestępstwa przeciwko pamięci narodowej, obronności, bezpieczeństwu osób i mienia, zdrowiu. Komentarz*, Warszawa 2002
- Bojarski M., Radecki W., *Pozakodeksowe prawo karne*, t. 2, *Przestępstwa gospodarcze oraz przeciwko środowisku. Komentarz*, Warszawa 2003
- Bojarski M., Radecki W., *Pozakodeksowe prawo karne*, t. 3, *Przestępstwa w dziedzinie porządku publicznego, wyborów, polityki i inicjatywy ustawodawczej, pracy i ubezpieczeń społecznych, kultury i własności intelektualnej. Komentarz*, Warszawa 2003
- Bojarski T. [i in.], *Kodeks karny. Komentarz*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011
- Buchała K. [i in.], *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1–116 Kodeksu karnego*, red. K. Buchała, A. Zoll, Kraków 1998
- Budyn-Kulik M. [i in.], *Kodeks karny: praktyczny komentarz*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2010
- Ćwiakalska M. [i in.], *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z orzecznictwem Sądu Najwyższego*, Gdańsk 2001
- Daszkiewicz K., *Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu. Rozdział XIX kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2000
- Filar M., Kwaśniewski Z., Kala D., *Komentarz do ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary*, red. M. Filar, Toruń 2006
- Flemming M., *Kodeks karny – część wojskowa. Komentarz*, Warszawa 2000
- Flemming M. [i in.], *Kodeks karny – część szczególna*, t. 1, *Komentarz do artykułów 117–221*, red. A. Wąsek, Warszawa 2006
- Flemming M. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 1, *Komentarz do artykułów 117–221*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010
- Flemming M., Kutzmann W., *Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu. Rozdział XXXII kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 1999
- Flemming M., Wojciechowska J., *Zbrodnie wojenne. Przestępstwa przeciwko pokojowi, państwu i obronności. Rozdział XVI, XVII, XVIII k.k. Komentarz*, Warszawa 1999
- Gaberle A., Korcyl-Wolska M., *Komentarz do ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Gdańsk 2002
- Giezek J. [i in.], *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, Warszawa 2012
- Giezek J. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa 2014
- Góral R., *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, Warszawa 2007
- Góral R., Górniok O., *Przestępstwa przeciwko instytucjom państwowym i wymiarowi sprawiedliwości. Rozdział XXIX i XXX Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2000

- Górecki P., Stachowiak S., *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Komentarz*, Kraków 2002
- Górniok O. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna, t. 2, Komentarz do artykułów 226–316*, red. A. Wąsek, Warszawa 2004, Warszawa 2006
- Górniok O. [i in.], *Kodeks karny. Część szczególna, t. 2, Komentarz do artykułów 222–316*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010
- Górniok O. [i in.], *Kodeks karny. Komentarz, t. 1–2*, Gdańsk 2005
- Górniok O., *Przestępstwa gospodarcze. Rozdział XXXVI i XXXVII Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2000
- Gromek K., *Komentarz do ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Warszawa 2004
- Grześkowiak A., Wiak K., *Prawo karne*, Warszawa 2015
- Grześkowiak K. [i in.], *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Komentarz*, red. A. Krukowski, Warszawa 1984
- Hołda Z., Postulski K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Gdańsk 2005
- Janczukowicz K., *Kodeks karny z orzecznictwem*, Kraków 2002
- Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, red. M. Mozgawa, Kraków 2006
- Kotowski W., *Przestępstwa drogowe. Komentarz*, Warszawa 2006
- Królikowski M., Zawłocki R., *Prawo karne*, Warszawa 2015
- Kunicka-Michalska B., *Przestępstwa przeciwko ochronie informacji i wymiarowi sprawiedliwości. Rozdział XXX i XXXIII Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2000
- Kunicka-Michalska B., Wojciechowska J., *Przestępstwa przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności oraz czci i nietykalności cielesnej. Rozdział XXIII, XXIV, XXV i XXVII Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2001
- Lachowski J., Marek A., *Prawo karne. Zarys problematyki*, Warszawa 2013
- Lelental S., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2010
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010
- Marek A., Waltoś S., *Podstawy prawa i procesu karnego*, Warszawa 2003
- Pawela S., *Kodeks karny wykonawczy. Praktyczny komentarz z indeksem rzeczowym*, Warszawa 1999
- Radecki W., *Przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową. Rozdział XXVIII Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2001
- Radecki W., *Przestępstwa przeciwko środowisku. Rozdział XXII Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2001
- Skorupka J., *Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi. Rozdział XXXVII Kodeksu karnego. Komentarz*, Warszawa 2002
- Stefański R.A., *Kodeks karny z orzecznictwem i piśmiennictwem (za lata 1998–2003)*, Toruń 2004
- System Prawa Karnego, t. 1, Zagadnienia ogólne*, red. A. Marek, Warszawa 2010
- System Prawa Karnego, t. 2, Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011
- System Prawa Karnego, t. 6, Kary i środki karne, poddanie sprawcy próbie*, red. M. Melezini, Warszawa 2010
- System Prawa Karnego, t. 9, Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2011
- Szymanowski T., Świda Z., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, ustawy dodatkowe, akty wykonawcze*, Warszawa 1998
- Wąsek A., *Kodeks karny. Komentarz, t. 1 (art. 1–31)*, Gdańsk 1999
- Wojciechowski J., *Kodeks karny, komentarz, orzecznictwo*, Warszawa 2002
- Zabłocki S., Wypych P., *Orzecznictwo sądów apelacyjnych w sprawach karnych*, Warszawa 2002

Źródła

1. Konstytucja

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

2. Umowy międzynarodowe

Oświadczenie rządowe z dnia 8 września 1922 r. w przedmiocie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowego Porozumienia z dnia 18 maja 1904 r. i do Międzynarodowej Konwencji z dnia 4 maja 1910 r., podpisanych w Paryżu, dotyczących zwalczania handlu żywym towarem (Dz. U. z 1922 r. Nr 87, poz. 783 ze sprost.)

Międzynarodowa Konwencja o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi, podpisana w Genewie dnia 30 września 1921 r. (Dz. U. z 1925 r. Nr 125, poz. 893 z późn. zm.)

Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznymi, podpisana dnia 12 września 1923 r. w Genewie (Dz. U. z 1927 r. Nr 71, poz. 621 z późn. zm.)

Konwencja genewska dotycząca zwalczania handlu kobietami pełnoletnimi, podpisana w Genewie dnia 11 października 1933 r. (Dz. U. z 1938 r. Nr 7, poz. 37 z późn. zm.)

Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1948 r. (Dz. U. z 1952 r. Nr 2, poz. 9 ze sprost.)

Konwencja w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji otwarta do podpisu w Lake Success dnia 21 marca 1950 r. (Dz. U. z 1952 r. Nr 41, poz. 278, zał.)

Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych, sporządzona w Tokio dnia 14 września 1963 r. (Dz. U. z 1971 r. Nr 15, poz. 147, zał.)

Konwencja nowojorska o niestosowaniu przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia 26 listopada 1968 r. (Dz. U. z 1970 r. Nr 26, poz. 208 ze sprost.)

Konwencja haska o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi, sporządzona w Hadze dnia 16 grudnia 1970 r. (Dz. U. z 1972 r. Nr 25, poz. 181, zał.)

Międzynarodowa Konwencja przeciwko braniu zakładników, sporządzona w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 1979 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1123)

Protokół nr 6 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, dotyczący zniesienia kary śmierci, sporządzony w Strasburgu dnia 28 kwietnia 1983 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 23, poz. 266)

Konwencja nowojorska o zakazie stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 10 grudnia 1984 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 63, poz. 378, zał.)

Konwencja Narodów Zjednoczonych wiedeńska o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 15, poz. 69, zał.)

Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, sporządzona w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 46, poz. 394)

Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu terrorystycznych ataków bombowych, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 66, poz. 438)

- Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 708)
- Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1999 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 263, poz. 2620)
- Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii, przyjęty w Nowym Jorku dnia 25 maja 2000 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 76, poz. 494)
- Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 18, poz. 158 z późn. zm.)
- Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 18, poz. 160)
- Protokół przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 18, poz. 162)
- Protokół przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 31 maja 2001 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 252, poz. 2120)

3. Ustawy

- Ustawa z dnia 22 kwietnia 1964 r. w sprawie wstrzymania biegu przedawnienia w stosunku do sprawców najcięższych zbrodni hitlerowskich popełnionych w okresie drugiej wojny światowej (Dz. U. Nr 15, poz. 86)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 382 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 934 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 930 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 464 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 576 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1036 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 455 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1212 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 224)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1411 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842) – uchylona
- Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769)

4. Rozporządzenia

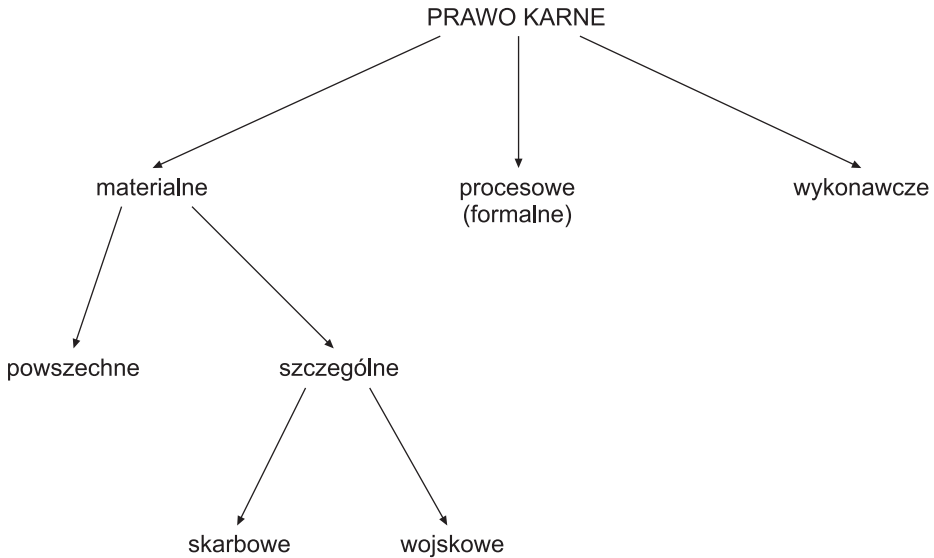
- Rozporządzenie z dnia 18 stycznia 2001 r. w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 56, poz. 591 z późn. zm.)
- Rozporządzenie z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1054 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu użycia środków przymusu bezpośredniego wobec nieletnich umieszczonych w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (Dz. U. Nr 48, poz. 248) – uchylone

5. Dekrety

- Dekret z dnia 31 sierpnia 1944 r. o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami oraz dla zdrajców Narodu Polskiego (tekst jedn.: Dz. U. z 1946 r. Nr 69, poz. 377 z późn. zm.)
- Dekret z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępowanie od narodowości w czasie wojny 1939–1945 r. (Dz. U. Nr 41, poz. 237 z późn. zm.)

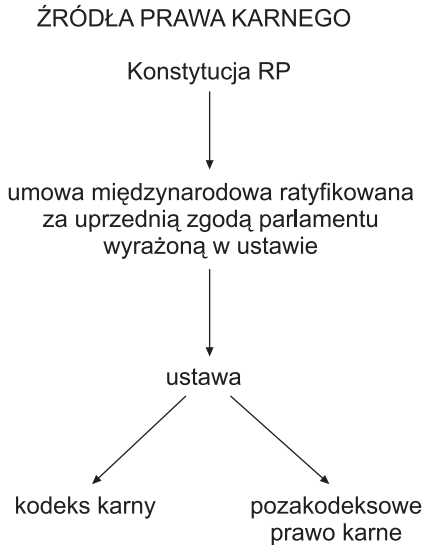
Część I
SCHEMATY I TABELE

Schemat 1



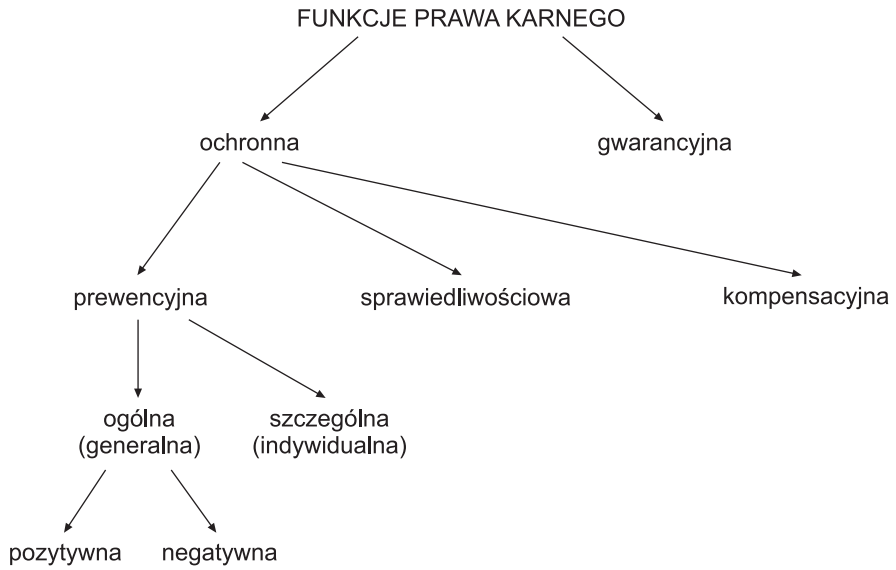
Uwagi:

- W doktrynie występują inne określenia prawa karnego szczególnego, takie jak wyspecjalizowane dziedziny prawa karnego (I. Andrejew, A. Marek), prawo karne specjalne (M. Cieślak). Wyodrębnienie prawa karnego wyspecjalizowanego nastąpiło ze względu na kryteria: podmiot (przepisy odnoszą się do wszystkich osób albo wyodrębnionych grup osób – M. Cieślak), obowiązki (powszechnie i szczególne – J. Śliwowski), źródła zasad odpowiedzialności (przepisy części ogólnej kodeksu karnego lub inne przepisy – A. Marek).
- Panuje jednomyślność co do zaliczenia prawa karnego wojskowego i skarbowego do dziedziny szczególnej, a powstają rozbieżności co do prawa wykroczeń (T. Bojarski wyodrębnia obok prawa karnego powszechnego i działów szczególnych prawo wykroczeń, aczkolwiek twierdzi, iż nie będzie błędem zaliczenie go do prawa karnego powszechnego; A. Marek wyodrębnia prawo wykroczeń jako uzupełnienie prawa karnego *sensu stricto*, czyli prawa dotyczącego przestępstw, a L. Gardocki i P. Kozłowska-Kalisz – traktują prawo wykroczeń jako dziedzinę bliską prawu karnemu. Podobne wątpliwości dotyczą prawa nieletnich (I. Andrejew, K. Buchała, M. Cieślak, T. Bojarski, M. Dietrich, B. Namysłowska-Gabrysiak, którzy zaliczają prawo nieletnich do prawa karnego szczególnego; zaś L. Gardocki, P. Kozłowska-Kalisz, którzy prezentują stanowisko, iż prawo karne nieletnich związane jest ściśle z prawem karnym powszechnym).
- L. Gardocki wyróżnia także prawo karne międzynarodowe oraz międzynarodowe prawo karne.

Schemat 2**Uwagi:**

- Źródłem prawa karnego nie są inne ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz pozostałe akty rangi podustawowej. Nie są źródłem prawa również: zwyczaj, orzecznictwo sądowe oraz poglądy doktryny.
- Zob. przykładowo wymienione Źródła w niniejszym *Przewodniku*.

Schemat 3



Wojciech Filipkowski – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor w Katedrze Prawa Karnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; specjalizuje się w prawnych, kryminologicznych i kryminalistycznych aspektach wykorzystywania nowych technologii przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości.

Ewa M. Guzik-Makaruk – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor w Katedrze Prawa Karnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; w sferze jej zainteresowań pozostaje prawo karne materialne, prawo karne medyczne, problemy związane z działalnością sekt religijnych, a także prawnokarne i kryminologiczne aspekty transplantacji organów, tkanek i komórek.

Katarzyna Laskowska – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor w Katedrze Prawa Karnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; jej zainteresowania naukowe koncentrują się na prawie karnym materialnym oraz kryminologii.

Elżbieta Zatyka – doktor nauk prawnych, adiunkt w Katedrze Prawa Karnego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; obszary jej zainteresowań naukowych to prawo karne, problematyka przestępczości zorganizowanej oraz prawo medyczne.

Podręcznik zawiera materiał do części ogólnej prawa karnego materialnego, a nowoczesny sposób prezentacji wiedzy – w postaci m.in. tabel i schematów – ułatwia usystematyzowanie informacji i skuteczne przygotowanie się do egzaminu. Został on napisany przez autorów z wieloletnim doświadczeniem akademickim i na jego ostateczny kształt wpłynęły sugestie studentów zgłaszane podczas ćwiczeń i wykładów. Książka uczy argumentacji prawniczej i uzasadniania swojego stanowiska z wykorzystaniem obowiązującego stanu prawnego oraz orzecznictwa sądowego.

W opracowaniu uwzględniono wszystkie zmiany do części ogólnej kodeksu karnego, w tym nowelizację wchodzącą w życie 15 kwietnia 2016 r. dotyczącą m.in.:

- kary ograniczenia wolności,
- kary mieszanej,
- uchylecia instytucji tzw. umorzenia restytucyjnego i nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Książka jest przeznaczona dla studentów, aplikantów oraz praktyków organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

„Dotychczas w polskiej literaturze prawa karnego kierowanej do studentów pojawiały się wydawnictwa zawierające tzw. tablice, kazusy oraz wybory orzecznictwa, jednak dopiero w przedstawionej mi do recenzji publikacji postarano się w sposób umiejętny połączyć te trzy elementy wspomagające proces dydaktyczny. (...) Przewodnik porządkuje wiedzę, którą studenci zdobywają na wykładach, ćwiczeniach i podczas samodzielnego studiowania. Dostrzegam też w recenzowanej publikacji takie elementy (w szczególności kazusy), które spowodują, że sięgać po nią będą prawdopodobnie również osoby prowadzące ćwiczenia ze studentami”.

Dr hab. Jarosław Warylewski, profesor nadzwyczajny UG
z recenzji pierwszego wydania



ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL



LEX Student
— Prawa